

Bijbelstudie over 2 Petrus 1:19-20 en 2 Timotheüs 3:16

Het onfeilbare Woord

Het onfeilbare Woord

‘Zeg mij hoe u over uw Bijbel denkt, en ik zal zeggen wie u bent.’

Met deze stelling wordt duidelijk gemaakt dat de waardering van de Bijbel beslissend is voor de ware christen. Aangezien wij God alleen kunnen leren kennen door Zijn Woord, krijgt de christen Gods Woord lief boven alles en gaat hij dat steeds meer waarderen. De Nederlandse Geloofsbelijdenis art 3 zegt zo mooi dat God *door een bijzondere zorg die Hij voor ons en onze zaligheid heeft*, Zijn geopenbaarde Woord op Schrift heeft laten stellen. Openbaring en schriftelijke vastlegging zijn dus twee afzonderlijke zaken, maar liggen in elkaars verlengde. Inhoudelijk is er geen verschil: dat wat eerst werd gehoord staat nu op papier (of perkament). De schriftelijke vastlegging is van dezelfde kwaliteit en heeft hetzelfde gehalte als de rechtstreekse openbaring van God.

Neem uw Bijbel in de hand en bedenk dan: dit is Gods getuigenis, dat eeuwig zeker is en slechten (eenvoudigen) wijsheid leert.

Hoe we dat weten? Dat de Bijbel Gods Woord is, is niet zomaar een mening van mensen. De Bijbel zegt het van zichzelf. Met name twee Bijbelgedeelten in het Nieuwe Testament zijn hierbij van groot belang. Allereerst staan we stil bij 2 Petrus 1, 19-20 en vervolgens bij 2 Timotheus 3, 16.

Het profetische Woord (2 Petrus 1, 12-21)

Net als de eerste brief van Petrus is zijn tweede algemene (rondzend-)brief gericht tot christenen die verspreid woonden in de kleinaziatische gemeenten. Mogelijk hadden zij een heidense afkomst, anderen waren proselieten. Ze hebben gemeenschappelijk dat ze nu door het geloof (vers 1) deelgenoot geworden zijn van het nieuwe leven en ware godsurucht (vers 3) en het beloofde heil (vers 4) hen ten deel is gevallen.

Petrus weet zich als apostel verantwoordelijk voor de geestelijke welstand van de gemeenten. Apostolisch gezag en apostolische zorg gaan hand in hand.

Petrus schrijft nu zijn apostolische brief in de wetenschap dat hij niet lang meer te leven heeft.

Hij verkeert nu nog in zijn aardse tent (vers 13) maar spoedig zal die tent (zijn lichaam) worden afgebroken (vers 14). Hoe moet het dan verder met de kerk na het wegvallen van de apostelen? In het slot van hoofdstuk 1 wil Petrus duidelijk maken: mensen, ook apostelen, vallen weg, maar het Woord van God blijft tot in eeuwigheid.

In dit verband is het van belang dat Petrus in vers 15 nadrukkelijk stelt dat hij zijn apostolische boodschap schriftelijk wil vastleggen, zodat de gemeenten na zijn overlijden toch een even gezaghebbend en betrouwbaar getuigenis mogen hebben dan wanneer ze het rechtstreeks uit zijn mond zouden horen.

Hier wordt dus iets gezegd over het ontstaan van de Bijbel: de schriftelijke vastlegging van het apostolische Woord; Petrus noemt het in vers 19 het profetische Woord.

De profeten van het Oude Testament en de apostelen van het Nieuwe Testament waren bijzondere dienstknechten van God, omdat God door hun mond heeft gesproken. Gods Woord werd aan de profeten en apostelen geopenbaard en toevertrouwd – zij moesten

dat doorgeven. Anders gezegd: zij waren de dragers en de verkondigers van de Goddelijke openbaring.

Wanneer nu datgene wat zij van Godswegen moesten spreken ook schriftelijk wordt vastgelegd, heeft dat schriftelijke document hetzelfde karakter als de rechtstreekse openbaring.

Petrus verwijst naar de bijzondere openbaring in vers 16-18. Het zijn geen fabeltjes die wij u hebben verteld! Petrus is oor- en ooggetuige geweest van Gods openbaring. Hij verwijst naar de geschiedenis van de verheerlijking van Christus op de berg (Matth. 17, 1-13; Mark. 9, 2-13; Luk. 9, 28-36). Mozes en Elia – twee zeer belangrijke profeten van het Oude Testament verschijnen en spreken met Christus over Zijn uitgang (exodus) die Hij te Jeruzalem moet volbrengen. De stem van God Zelf klinkt uit de hemel en getuigt – net als bij de doop van Jezus (Matth. 3,17; vgl. Jes. 42, 1): Deze gehoorzame Knecht is Mijn geliefde Zoon. In Hem heeft God een welgevallen.

Kort samengevat kunnen we zeggen: Alles waarvan het Oude Testament heeft getuigd en geprofeteerd wordt vervuld in Christus. De vervulling van de profetie is een bewijs van de echtheid (Goddelijk karakter) van de profetie. Dit is immers het kardinale verschil tussen ware en valse profetie: de valse profetie komt op uit het hart van de mens en zal blijken niet waar te zijn. De ware profetie komt van God en wordt altijd vervuld (Deut. 18, 18-22).

Christus – de gehoorzame Knecht, in Zijn lijden, sterven, opstanding, verheerlijking – is de vervulling van de profetie. Dáárom is het profetische Woord zeer vast! De waarheid ervan is gebleken in het volbrachte werk van Christus.

Dit Woord van God is een lamp voor onze voet (psalm 119, 105). Petrus noemt het woord lamp ook in vers 19. Maar er is verschil tussen lamplicht en daglicht.

Als de dag aanbreekt – ongetwijfeld doelt hij op de wederkomst van Christus – dan is het lamplicht niet meer nodig. Vlak voor het aanbreken van een nieuwe dag zien we de Morgenster verschijnen. Zo wordt de Heere Jezus Zelf ook genoemd (Openb. 22,16). Het verschijnen van de Morgenster en het aanbreken van de dag ziet Petrus als één geheel. Dat de Morgenster in ons hart moet opgaan wijst erop dat de ware christen met heel zijn hart op de dingen van de Heere betrokken is en Zijn komst verwacht.

Vers 20 en 21 maken duidelijk dat het profetische Woord – in zijn twee-eenheid van belofte (Oude Testament) en vervulling (Nieuwe Testament) – zijn ontstaan niet dankt aan een initiatief van mensen, maar aan een bijzondere werking van de Heilige Geest. De ontvangers en dragers van de openbaring zijn daartoe door God Zelf apart gezet: daarom worden ze genoemd 'heilige mensen Gods'. Zij werden door de Heilige Geest gedreven: ze voelden zich van Godswegen gedrongen om te spreken, de Geest gaf hen in wat ze moesten spreken en ze werden door de Geest geleid en bewaard tijdens het spreken.

We noemen dit: de inspiratie door de Heilige Geest. Hieraan ontleent de Bijbel zijn gezag. God Zelf spreekt door de mond van Zijn dienaren.

En hoewel vers 21 inderdaad wijst op het spreken van de profeten, zegt vers 20 dat we dit profetische Woord nu op Schrift hebben. In het licht van het voorgaande is duidelijk geworden dat daar geen kwalitatief verschil is tussen het gesproken en het geschreven Woord van God.

Vanwege de *inspiratie* van de Bijbel (vers 21) heeft dit Woord Goddelijk gezag. Dat dient dan ook het uitgangspunt te zijn bij de uitleg van Gods Woord (vers 20). Bij de uitleg van de Bijbel hebben we de *illuminatie* (verlichting) van de Heilige Geest nodig. De Bijbel dient vanwege zijn goddelijk gezag met zoveel respect en eerbied benaderd te worden, dat we zeer dienen te waken voor een eigenzinnige en eigenwillig uitleg. Alleen de Auteur van de Bijbel (de Heilige Geest) kan ons de juiste uitleg geven. En daarom kan alleen die uitleg van Gods Woord zuiver zijn, die niet in strijd komt met het door de Geest geïnspireerde Woord Gods!

Het nut van de Heilige Schrift (2 Timotheüs 3:14 -17)

We kennen Timotheüs als een gewaardeerde jongere medewerker van Paulus. Hij maakt een wat timide indruk (vgl 2 Tim. 1,7-8). Paulus vermaant en bemoedigt hem. Hij moet er niet vreemd van opkijken dat hij te maken krijgt met tegenstand en zelfs vervolging (zie 2 Tim. 3,12). Wat is echter je houvast? In dit verband wijst Paulus op het nut van de Heilige Schrift.

Timotheüs moet blijven bij hetgeen hij van jongs af heeft geleerd. Hij is zelf door dat Bijbels onderwijs tot een vaste overtuiging gekomen (vers 14). Degenen van wie hij dit onderwijs kreeg - we kunnen denken aan Paulus, die de geestelijke vader was van Timotheüs en het middel voor zijn bekering (zie 1 Tim. 1,2; 2 Tim. 2,1-2) maar ook aan zijn moeder Eunice en grootmoeder Loïs (zie 2 Tim. 1,5) – waren voorbeelden voor hem. In hun leven heeft hij kunnen zien hoe groot het voorrecht is om Christus toe te behoren.

Blijf bij het Woord! In vers 15 ligt de nadruk niet zozeer op de tijdbepaling (van jongs af aan – hoewel dat zeker een voorrecht is) maar op het feit dat het Woord van God, waarmee hij zo vertrouwd is geraakt, hem ware wijsheid kan leren.

Ware wijsheid geeft kennis van en geeft deel aan de zaligheid. De weg van het heil is in de Schriften geopenbaard. Alles wat we tot behoud nodig hebben, staat in de Bijbel. Alleen is er nog meer nodig dan alleen een Bijbel te hebben en erin te lezen. Het moet wel met het geloof gepaard gaan. Gods Woord lokt ons daartoe uit en de Heilige Geest werkt en versterkt het geloof in Christus door het evangelie (HC zondag 7): een stellig weten en een vast vertrouwen.

In vers 16 en 17 wordt het nut van de Schrift nog nader ontvouwd.

Vers 16 is een van de sterkste bewijspplaatsen voor de inspiratie van ieder woord van de Bijbel. Maar de nadruk ligt in dit vers op iets anders. Het geïnspireerde Woord is ergens goed voor. Vier dingen worden in vers 16 genoemd. Het onderwijzen in de leer van de Bijbel staat voorop. Dat komt overeen met de nadruk die telkens wordt gelegd op het bewaren van de gezonde leer (2 Tim. 3,10; 4,3-4; Tit. 1,9; 2,1.10 etc) en het ontmaskeren van de dwaalleer.

Gods Woord is hierbij het richtsnoer en de toetssteen. Hetzelfde geldt van het weerleggen. Dat is de keerzijde van het bewaren van de gezonde leer. Gods Woord is normatief ook in het weerleggen van opvattingen die schadelijk zijn voor het geloof, voor de godvruchtige levenswandel en voor de opbouw van de kerk.

Verbetering of herstel is een derde aspect dat Paulus verbindt aan het nut van de Heilige Schrift. Het is een woord dat alleen hier in het Nieuwe Testament voorkomt (dat geldt trouwens ook van dat vorige woord, weerlegging). In beide gevallen moeten we denken aan een pastorale context. In het pastorale gesprek moet met de Bijbel open

worden uitgelegd waarom bepaalde opvattingen of handelwijzen moeten worden afgewezen, maar ook handvatten worden aangereikt die tot verbetering van iemands meningsvorming, leefwijze of anderszins tot verbetering van zijn geloofsleven en leven als christen in kerk en maatschappij kan leiden.

Tot slot noemt Paulus het onderwijs in de rechtvaardigheid. Iedere christen moet 'getraind' worden opdat hij tot ontwikkeling komt tot een levenswandel overeenkomstig Gods wil.

Zo wordt (vers 17) de mens Gods – dit is de gelovige – volkomen toegerust voor alle goed werk. In de goed werken – de vrucht- blijkt immers de echtheid van het geloof. Zo belangrijk is het dat het Woord van God het voor het zeggen heeft in ons leven, zowel persoonlijk als ook in de gemeente.

Vragen.

1. Zou het toch niet mooier zijn als wij Gods stem hoorbaar zouden vernemen in plaats van op schrift te ontvangen?
2. Hoe beoordeelt u het zgn 'krijgen van teksten'?
3. Welke zegen hebt u zelf ervaren door het regelmatige lezen en overdenken van Gods Woord en het beluisteren van de getrouwe verkondiging van Gods Woord?
4. Lees artikel 5 NGB.
 - a. Waarom staat hier het woord 'ontvangen'?
 - b. Wat betekent het woord 'kanoniek'?
 - c. Wat wordt bedoeld met het getuigenis van de Heilige Geest in ons hart?
 - d. Welk bewijs wordt genoemd voor de Goddelijke herkomst van de Bijbel?
5. Welke mening of leer ziet u als een bedreiging voor het welzijn van de kerk?

Verwerkingsvormen

Psalm 119: een groot loflied op Gods Woord

De langste psalm in de Bijbel heeft als onderwerp Gods Wet. Daarmee wordt bedoeld het hele Woord van God. Deze psalm is een zogenaamde 'alfabet-psalm'. Steeds beginnen acht verzen met dezelfde Hebreeuwse letter, en dat op volgorde van het Hebreeuwse alfabet. Een kunstige dichtvorm dus. Bestudeer in groepjes één alinea van 8 verzen uit deze psalm en ga na hoe hier over Gods Woord gesproken wordt. Hoe noemt de dichter dit Woord, wat zegt hij erover en wat betekent dat voor u persoonlijk?

Doel: Door het bestuderen van een stukje uit psalm 119 nagaan wat het Woord van God mij persoonlijk te zeggen heeft.

Nodig: Bijbels, pen en papier, evt.: enkele verklaringen.

Moeders en oma's wijzen de Weg

Uit het leven van Timothéüs blijkt hoe belangrijk een opvoeding in de dienst van God is. Zijn moeder en grootmoeder leefden hem het leven met de Heere voor. Het is niet altijd makkelijk om een christelijke opvoeding gestalte te geven. Ga aan de hand van onderstaande vragen hierover met elkaar in gesprek.

1. Op welke momenten spreekt u met uw (klein)kind over God en Zijn dienst? Geef eens voorbeelden.

2. Welke plaats nemen Bijbellezen en bidden hierbij in? Vertel eens hoe u dit vorm geeft.
3. Welke tip wilt u andere (groot)moeders meegeven?

Doel: Elkaar bemoedigen en ondersteunen in de christelijke opvoeding van onze (klein)kinderen.

Schilderen met woorden

Het boek Openbaring staat vol beelden die over elkaar heen buitelen. Johannes schildert met woorden. In Openbaring 22:12-21 staat beschreven hoe Christus Zijn Woord bevestigt. Lees dit gedeelte met elkaar en probeer iets van deze woorden met een beeld te vangen: maak een tekening of schilderij van deze boodschap. U kunt één beeld uit deze verzen kiezen of de hoofdboodschap verbeelden.

Doel: In beeld brengen wat de boodschap is van Openbaring 22:12-21.

Nodig: Schetspapier of schildersdoeken, potloden of penselen en verf.

Belijden met eigen woorden

In artikel 5 van de NGB staat heel mooi verwoord waarom Gods Woord gezag heeft. Maak aan de hand van dit artikel alleen (of in kleine groepjes) eens een eigen weergave van dit artikel. Deel de weergaven in eigen woorden tenslotte met elkaar.

Doel: Door een weergave in eigen woorden kan ook dit belijden dichterbij komen en iets van u persoonlijk worden.

Nodig: Bijbels, pen en papier.

Tips voor twijelaars

Er zijn mensen die het moeilijk vinden om het gezag van Gods Woord te aanvaarden. Dat zie je bijvoorbeeld bij sommige jongeren die gaan studeren en hun wetenschappelijke inzichten moeilijk kunnen rijmen met een Boek over wonderen en opstanding uit de dood.

Neem eens een persoon in gedachten die met dit soort twijfel worstelt.

Schrijf op een briefje een paar tips die u, vanuit uw bewogenheid aan hem/haar zou willen meegeven als het gaat om het gezag van de Bijbel.

Bespreek samen wat u opgeschreven hebt en bidt voor de personen die u in gedachten had.

Doel: Nadenken over het gezag van de Bijbel en groeien in het contact met mensen die hierover twijfelen.

Nodig: Pen en papier.